

דעם רבינ'ס

עכט

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

א גוטן שבת פאר אלע לעכטיגע קינדער.

דאנערשטאג שופטים, יאר ת"ר געשריבן געווארן
אין הייליגן שטאט אומאן.

...די נקודות טובות זענען זייער חשוב ביים
אויבערשטן, מים רבים - אלע סארטן וואסערן
וואס בודשעווען און פרויבירן צו פארשוועמען
דעם מענטש פונעם תכלית, לא יוכלו לכבות את
אהבה, מען קען נישט פארלעשן דאס ליבשאפט
וואס א איד האט צום באשעפער, ונהרות לא
ישטפוה, גרויסע טייכן קענען נישט פארפלייצן
און אוועקכאפן מיינע נקודות טובות. בפרט אז
מיטן אויבערשטנס הילף

זענען אלע אונזערע
רצונות אוועק געלייגט
און פארסטעמפלט ביים
גרויסן צדיק דער ראש
בית, מיטן כח פון דעם
הייליגן רבי'ן האב איה
נאך א תקוה צו אלעם
גוטס אויף אלעמאל.

נאר איין זאך מיין טייערער זון. שטארק זיך זייער,
און פריי זיך מיט דעם א גאנץ יאר, אז געלויבט
גאט, איה האב גוטע רצונות, נקודות טובות וואס
קיינער אויף דער וועלט קען עס נישט צונעמען.
בפרט אין די טעג פון אלול און תשרי זאלסטו נאך
מער זיך פרייען, מיט א גרויסע שמחה.

דער רבי זאגט אין תורה ו' אויפן פסוק, "אם
אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנדף" אויב
א מענטש גייט ארויף גאר הויך אין עבודת השם

דער שבת איז שוין ראש חדש אלול. ברוך
שהחיינו לזמן הזה. אלע ווייסן די ראשי תבות
פונעם חדש: 'אני לדודי ודודי לי', איה ווענדט זיך
צום באשעפער און דער אויבערשטער ווענדט
זיך צו מיר! אזוי ווי דער רבי זאגט אין תורה ו'
אז א איד דארף זיך אלעמאל שטארקן אין אלע
מצבים. דער רבי רופט עס אן 'בקיאות' - זיך
אויסקענען און זיין בקי אין 'רצוא' - דאס מיינט
ווען אלעס קלאפט, די עבודת השם פארט אים,
דער דאווענען, דאס לערנען, ער קען אויפשטיין
פרי, אריינכאפן אסאך מצוות, זאגן אסאך תהלים,

מאכן אלע מצוות מיט
חיות און חשק.

ווידער איז דא א מצב פון
'שוב', ווען יעדע קליינע
זאך קומט אן זייער שווער,
קאלט און פארלאשן אן
קיין טראפ ווארעמקייט.
ביים לערנען שפירט מען

נישט קיין טעם, ביים דאווענען, טון מצוות, עס
קומט שבת פילט ער א שוועריקייט, ער שפירט
נישט קיין טעם אין אידישקייט. זאגט דער רבי אז
דאס איז דער סוד פון אלול, זיין בקי אלעמאל,
סיי ווען ס'גייט, 'רצוא' ער לויפט פאראויס און
סיי ווען עס איז 'שוב' וואס איז גלייך צו א מענטש
וואס גייט אויף צוריק - ער גייט גאר פאמעליך.

לאמיר זען א בריינעלע אין הייליגן ספר עלים
לתרופה וואס ר' נתן שרייבט פאר זיין זון ר' יצחק

געוויינען די לאַטערי

א קליין אינגעלע פון פיר יאר אלט איז ער געווען ווען זיין טאטע איז לא עלינו נפטר געווארן.

ווער איז דאס דער קליין אינגל?! ער הייסט חיים בנימין, שפעטער באוואוסט געווארן אלס ר' חיים בנימין בראד, וועלכע איז געבוירן אין ווארשא, פוילן. זיין איידעם איז אין די שפעטערע יארן געווען דער באקאנטער מגיד, ר' יענקעלע גאלינסקי ז"ל.

וויבאלד זיין טאטע איז שוין נישטא, האט זיין מאמע, די אלמנה געדארפט איבערנעמען דעם עול צו ברענגען פרנסה און ברענגען ברויט אין שטוב פאר אירע צוויי טעכטער און פאר איר אינגעלע חיים בנימין. זי האט זיך אפילו געדארפט פארדינגען צו ארבעטן פאר מענטשן צו קענען צאלן ש"כר למוד פאר איר באלבטן קינד.

נאך א קורצע צייט וואס זי פלעגט ארויסגיין ארבעטן איז ליידער איר פיס געשעדיגט געווארן אזוי אז פאר א לאנגע תקופה האט זי נישט געקענט ארויסגיין פון שטוב. אונזער חיים בנימין האט גוט געשפירט דאס אַרעמקייט אויף זיין אייגענע הויט.

אַבער דער באשעפער האט אריינגעבליצט א ליכט פון השגחה פרטית צו ליכטיג מאכן די אלמנה מיט אירע שעפעלעך. ווען עס איז געקומען די צייט און די טעכטער זענען אינטערעסירט געוואקסן גרייט פאר שידוכים - פארשטייט זיך אז עס איז זייער שווער

צו זיין א מחתן און חתונה מאכן אין אזא אַרעמקייט - האט זיין טאג אריינגעקלאפט אַ איד וועלכער האט פארקויפט לאַטערי צעטלעך. מיט זיין געשליפן צינגל האט ער איר צוגערעדט צו קויפן אַ לאַטערי טיקעט. עס האט נישט געהאלפן אירע טענה'רייען אז זי פארמאגט נישט קיין איבעריגע פרוטה אין שטוב. דער איד האט נישט נאכגעלאזט און זיכער געמאכט אז זי קויפט אַ קארטל. מיט'ן הילף פון באשעפער האט זי געווינען גאר אַ גרויסע סומע געלט וואס האט געדעקט ביידע חתונות פון די טעכטער און האט נאך איבערגעלאזט רעשט אויף צו קענען זיך שפייזן.

אַ בחור פון אכצן יאר איז חיים בנימין געווען ווען ס'איז אנגעקומען צו אים אומגערישט עטליכע בלעטער פון אן אומבאקאנטן ספר, אין וועלכן ער האט אריינגעבליקט און זיינע אויגן זענען אויפגעלאכטן געווארן. נישט די אותיות האבן אים אויפגעראכטן נאר טייכן פון התחזקות, אמונה און בטחון האבן אויסגעשווענקט זיין נשמה. איבערגענומען פון התרגשות, ווי ער וואלט געווינען אַ לאַטערי, נאך אַ גרעסערע געווינס ווי זיין מאמע... ער האט פרובירט געווארן ווערן ווער עס איז דער ארויסגעבער פון דעם ספר, ביז עס איז קלאר געווארן אז דאס איז פון די ספרים פון הייליגן רבי'ן, רבי נחמן ז"ע. דאס האבן אים די אזוי גערופענע אומאנער חסידים אין ווארשע שטיבל געלאזט וויסן און ער איז טאקע געווארן איינער פון די חבורה.

המשך א"ה קומענדיגע וואך

בעטן און בעטן און נישט אויפגעבן

אין די בין הזמנים טעג האב איך זייער געוואלט פארן אויף א אויסגעהאלטענע נסיעה. איך האב געבעטן דעם אויבערשטער אבער איך האב נישט געטראכט אז עס וועט זיך פירן ווייל דער וועג איז זייער ווייט און קאסט אסאך געלט. אינמיטן האט מיין מאמע געהערט פון א קרוב משפחה וואס פארן ארויס. זי האט זיי געקלינגען און געפרעגט אויב ס'איז נאך געבליבן א לידיגע פלאץ אין טענדער. צו מיין אנטווישונג איז עס נישט געלונגען. עס איז מער נישט געבליבן קיין איין לידיגע פלאץ. אבער איך האב ווייטער מתפלל געווען.

פלוצלינג קלינגען זיי צוריק און זאגן אז איינער האט זיך נארוואס אפגעזאגט און ס'איז דא נאך איין לידיגע פלאץ און איך קען מיטקומען. איך

בין געווארן איבערגליקליך און זיך שנעל אנגעהויבן צו מאכן גרייט. זעקס אזייגער פארטאגס זענען מיר מיטן אויבערשטנס ארויסגעפארן אין וועג. איך האב זייער הנאה געהאט פון די נסיעה און ס'האט געקאסט ווייניגער געלט ווי מיין מאמע האט זיך גערעכטן. איך האב נאך אהיימגעברענגט רעשט.

און איבער אלעם האב איך מיר איבערצייגט אז מען טאר קיינמאל נישט אויפגעבן אויף תפלות אפילו עס דאכט זיך אז ס'איז נישטא קיין וועג צו דעם ווייל דער אויבערשטער איז א כל יכול, ער קען אלעס. ער האט אסאך בעסערע עצות וואס מיר קענען זיך פארשטעלן.

די בעסטע מעדעצינען

איך וויל דערציילן מיין מעשה, וואס איז אריבער אויף מיר די לעצטע פאר טעג.

איין טאג בין איך אויפגעשטאנען אינדערפרי, און מיין בויך האט אנגעהויבן זייער שטארק ווי צו טון, איך האב געשפירט ווי איך גיי חס ושלום אויסגיין. איך האב פרובירט צו עסן פרישטאג אבער איך האב אלעס אויסגעבראכן... אזוי האב איך זיך נישט גוט געשפירט עטליכע טעג.

איך האב געלייגט אסאך תפלות און אויסגעזאגט גאנץ תהלים אין די פאר טאג און געבעטן דעם באשעפער אויפן רבי'ס ראש השנה אינגיכן מען זאל נישט דארפן אזויפיל שוועריקייטן דארט אנצוקומען און קענען פארן בדרך המלך גאר שנעל.

געלויבט דער אויבערשטער, מען זעט אז אין זכות פון די תפלות בין איך געווארן אויסגעהיילט, איך קען שוין גיין אין חדר רואיגערהייט איך שפיר שוין גארנישט. דער אויבערשטער זאל העלפן ווייטער.

א גרויסן ישר כח פאר דעם רבי'נס ליכט, איך פריי זיך גאר שטארק מיט דעם, איך האב עס זייער ליב צו ליינען, איך ליינן עס איבער פון אנהייב ביזן סוף. א דאנק

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מעשה ח - דער רב' און דער 'בן-יהיד'

[פרק א]

[א] מעשה: אמאל איז געווען א רב' - דער רב' האט האט קיין קינדער נישט געהאט! - דערנאך האט ער געהאט א 'בן-יהיד', און ער האט אים מגדל געווען [אויפגעצויגן], און ער האט אים התונה געמאכט!

דער 'בן-יהיד' פלעגט צו זיין אויף [אין] א 'אויבער-שטיבל' [בויטעס], און האט געלערנט - אזוי ווי דער סדר איז ביי גבירים - און פלעגט לערנען און דאווענען תמיד [שטענדיג]!

נאר ער האט ביי זיך געפילט, אז ס'פעלט אים עפעס א 'חסרון', און האט נישט געוואוסט וואס - און ער האט נישט געפילט קיין 'שעם' אין דעם 'לערנען', און אין דעם 'דאווענען'!

האט ער דאס דערציילט פאר צוויי יונגעלייט! - האבן זיי אים א עצה געגעבן: "אז ער זאל פארן צו דעם און דעם 'צדיק'!"

*

און דער 'בן-יהיד' האט געטאן א 'מצוה', וואס דורך דער 'מצוה', איז ער געקומען צו דער בהינה [פון] 'מאורי-הקטן' [דער 'קליינער באלייכטער' - די 'קנה' ווערט אזוי אנגערופן אין בראשית א, טז]!

[ב] איז געגאנגען דער 'בן-יהיד', און האט דאס דערציילט זיין 'פאטער': "באשר [אזוי-ווי] ער פילט נישט קיין טעם אין זיין 'עבודה' [כלומר: אין דעם וואס ער דינט גאט, דהיינו: 'דאווענען' און 'לערנען', און אנדערע מצוה] - און ס'גייט אים אפ [ס'פעלט אים], און ער ווייסט נישט וואס - בכך [דעריבער] וויל ער פארן צו דעם [דאזיגן] 'צדיק'" [וואס מען האט אים געזאגט, כ"ל [ווי אויבנדערמאנט]]!

האט אים דער 'פאטער' געענטפערט: "ווי קומסטו צו אים צו פארן, דו ביזט זיך [דאך] מער 'למקדן' פון אים, און מער 'מיוחס' פון אים - ס'שטייט דיר נישט אן, צו אים צו פארן - גיי אנוועק פון דעם [דאזיגן] וועג!"

ביז דער 'פאטער' האט אים נישט דערלאזט, צו פארן צום 'צדיק'!

*

האט זיך דער 'בן-יהיד' ווידער געזעצט לערנען - האט ער ווידער געפילט דעם 'חסרון' כנ"ל [ווי אויבנדערמאנט]!

האט ער ווידער א עצה געהאלטן מיט די מענטשן - האבן זיי אים ווידער די [עלבע] עצה געגעבן: "אז ער זאל פארן צו דעם 'צדיק'!"

איז ער ווידער געגאנגען צום 'פאטער' - האט אים דער 'פאטער' ווידער אפגעשלאגן [צוריקגעהאלטן], און האט אים נישט דערלאזט!

און אזוי איז געווען עטליכע מאל!

[ג] און דער 'בן-יהיד' האט אלץ געפילט: "אז ס'גייט אים עפעס אפ" [ס'פעלט אים עפעס]! - און האט זייער געבענקט: "ער זאל ממלא זיין [ערפילן] דעם 'חסרון' [כלומר: ער זאל מיט עפעס פאררעכטן, אז ס'זאל אים נישט אפגיין]!"

און ער האט נישט געוואוסט וואס דער חסרון איז, כנ"ל [ווי אויבנדערמאנט]!

איז ער נאכאמאל געקומען צום 'פאטער', און האט אים זייער געבעטן - ביז דער 'פאטער' האט געמזט מיט אים פארן - ווארן דער 'פאטער' האט אים נישט געוואלט אליין לאזן פארן, מחמת [צוליב] ער איז געווען ביי אים א 'בן-יהיד'!

*

האט אים דער 'פאטער' געזאגט: "זעה, איך וועל מיט דיר פארן, וועל איך דיר ווייזן, אז ער איז גארנישט" [כלומר: אז דער 'צדיק' איז נישט]!

האבן זיי איינגעשפאנט די 'בריקע' [פערד און וואגן], אין זענען געפארן!

האט דער 'פאטער' צום 'זוהר' געזאגט: "דא וועל איך פרייבן - [אויב] וועט זיך אנדערש פירן 'כסדר', איז עס מן-השמים - און אז נישט, איז נישט מן-השמים אז מיר זאלן פארן, וועלן מיר זיך אויסקערן [צוריקקערן]!"

זענען זיי געפארן!

ווי זיי זענען געפארן, זענען זיי געקומען צו א קליין 'בריקל' [בריק] - איז אראפגעפאלן א 'פערד', און די 'בריקע' [פערד און וואגן] האט זיך איבערגעקערט, און זיי זענען שיעור [פמעט] דערטרונקן געווארן!

האט אים דער 'פאטער' געזאגט: "עעהסטו, אז ס'פירט זיך נישט כסדר, און די 'נסיעה' איז נישט מן השמים!"

האבן זיי זיך אומגעקערט [צוריקגעקערט]!

[ד] האט זיך ווידער דער 'ברייחיד' געזעצט לערנען - און האט ווידער געזעהן: "אז ס'גייט אים עפעס אפ [ס'פעלט אים עפעס], און ער ווייסט נישט וואס!"

האט ער ווידער מפציר געווען [ויד אריינגעסטן] דעם 'פאטער'! - האט דער 'פאטער' געמוזט מיט אים נאכאמאל פארן.

ווי זיי זענען געפארן - האט דער 'פאטער' ווידער געשטעלט אויף א פרוב, אזויזוי פריער: "אויב ס'וועט זיך פירן כסדר" (וכו פנ"ל [ווי אויבנדערמאנט])!

*

ווי זיי זענען געפארן, זענען צובראכן געווארן ביידע 'אקסן' [די צוויי העלצער וואס באהעפטן די 'פערד' צום וואגן]!

האט אים דער 'פאטער' געזאגט: "זעה אז ס'פירט זיך נישט אויף, אז מיר זאלן פארן - ווארן איז דאס דען א 'דרדה'טבע', אז ביידע 'אקסן' זאלן צובראכן ווערן? - וויפיל מאל מ'איז [איז מען שוין] געפארן מיט דער 'בריקע' [פערד און וואגן], און ס'האט זיך אזוינס נישט געטראפן" [ביז היינט האט אריינגעמאל נישט פאסירט אזא זאך]!

האבן זיי זיך ווידער אומגעקערט [צוריקגעקערט]!

[פרק ב]

[א] האט זיך דער 'ברייחיד' ווידער גענומען צום לערנען [וכו פנ"ל ווי אויבנדערמאנט], און האט ווידער געפילט דעם 'חסרון פנ"ל' [ווי אויבנדערמאנט]!

און די יונגעלייט האבן אים אלץ אנגערעדט [צוגעקערט]: "אז ער זאל פארן!"

איז דער 'ברייחיד' ווידער גענואנען צום 'פאטער', און האט אים ווידער מפציר געווען [ויד אריינגעסטן] - האט ער געמוזט נאכאמאל מיט אים פארן!

*

האט דער 'ברייחיד' צום 'פאטער' געזאגט: "אז מען זאל שוין נישט שטעלן אויף אזוי א [זאך] פרוב! ווארן דאס איז א 'דרדה'טבע', אז ס'פאלט אמאל א 'פערד' אראפ, אדער ס'ווערן 'אקסן' [די צוויי העלצער וואס באהעפטן די 'פערד' צום וואגן] צובראכן - סיידין [חזק אויב] ס'וועט עפעס זיין א ווילדע זאך".

[ב] זענען זיי געפארן, און זענען געקומען געכטיגן אין א 'קרעטשמע'!

האבן זיי דארט געפונען א 'סוחר' - האבן זיי מיט אים אנגעהויבן צו שמועסן, אזויזוי דער סדר איז פון סוחרים - און האבן אים נישט געזאגט, אז זיי פארן אהין (צו א 'גוטן'יהודי' [גוטן'איד]) - ווארן דער 'רב' האט זיך געשעמט צו זאגן, אז ער פארט צו דעם [דאזיגן] 'גוטן'יהודי' [גוטן'איד]!

און זיי האבן געשמועסט וועלט זאכן - ביז אין [אינמיטן] די רייד, האבן זיי אנגעהויבן צו שמועסן פון 'גוטע'אידן, וואו ס'געפונען זיך 'גוטע'אידן!

האט ער זיי דערציילט (דרייט: דער 'סוחר'): "אז דארט געפונט זיך א 'גוטער'יהודי' [גוטער'איד], און [איד] דארט און דארט!"

האבן זיי אנגעהויבן צו שמועסן: "פון דעם [דאזיגן] 'גוטן'יהודי' [גוטן'איד], וואס זיי פארן צו אים!"

האט דער 'סוחר' זיי געענטפערט: "'דער?' (מיט א לשון ווי מ'פארזאונדערט זיך), ער איז זיך א 'קל' (כלומר: נישט קיין ערליכער יהודי [איד])! - אט פאר איך פון אים, בין איך דערביי געווען, און ער האט געטאן א עבירה!"

האט זיך דער 'פאטער' אנגערופן (צום 'ברייחיד'): "'עעהסטו מייין קינד, וואס דער 'סוחר' דערציילט לפי תומו! (כלומר: ער איז זיך נישט כמון אין מיסטגע צו דערציילן שלעכטס פון דעם 'גוטן'יהודי' [גוטן'איד]. נאר דורך די רייד האט ער עס דערציילט) (ער דערציילט דאס נישט דווקא בפנותו, נאר צווישן זיינע ווערטער, האט ער דאס אויך בתמימות דערוציילט)! - אט פארט ער דאך פון דארט!"

האָבן זיי זיך אומגעקערט (צוריקגעקערט) אַהיים (דהיינו דער רב' מיט דעם 'גרייזיד')!

[ג] איז דער זוהר' געשטארבן - און איז געקומען צו חלום צום 'פאטער' - האט דער 'פאטער' געזעהן: "אז ער שטייט אין גרויס פעס!"

האט דער 'פאטער' אים געפרעגט: "פארוואס ביזטו אזוי אין פעס!?"

האט ער אים געענטפערט (דהיינו דער זוהר' וואס ס'געשטארבן, האט געענטפערט אין חלום דעם 'פאטער'): "אז ער זאל פארן צו דעם [דאזיגן אויבנדערמאנטן] 'גוטן' יהודי' [גוטראידי], וואס זיי האבן געוואלט פריער פארן צו אים - וועט ער דיר זאגן, פארוואס איך בין אין פעס!?"

האט ער זיך אויפגעכאפט, און ער האט זיך געטראכט: "ס'איז א מקרה" (כלומר: ס'זאג א חלום, נישט קיין אמת)!

נאכדעם: האט זיך אים ווידער אזוי געהלומט! - האט ער ווידער געמיינט: "ס'איז א פאלטשער חלום!"

און אזוי איז געווען דריי מאל - האט ער פארשטאנען: "אז דאס איז נישט קיין לערע [פשוטע] זאך!"

[ד] איז ער געפארן אהי! (דהיינו דער רב' איז געפארן צו דעם [דאזיגן] 'גוטן-יהודי' [גוטראידי], וואס ער איז פריער געפארן מיט זיין זוהר' אהין)!

אויף דעם [אויפן] וועג, האט ער ווידער באגעגנט דעם 'סוחר' וואס ער האט פריער באגעגנט, אז [נועם] ער איז געפארן מיט זיין זוהר'.

און דער רב' האט אים דערקענט - און דער רב' האט געזאגט צום 'סוחר': "דו ביזט זיך דער, וואס איך האב דיר געזעהן אין דער 'קרעטשמע'!"

ענטפערט ער אים [דער 'סוחר']: "אונדא האסטו מיר געזעהן! - און [דער 'סוחר'] עפנט אויף דאס מויל, און זאגט צו אים [צום רב']: "אז דו ווילסט, אט שלייג איך דיר איין!"

זאגט ער צו אים (דהיינו דער רב' צום 'סוחר'): "וואס רעדסטו!?"

האט ער אים געענטפערט: "געדענקסטו, אז [נועם] דו ביזט געפארן מיט דיין זוהר', און פריער [אנהייב]

איז א 'פערד' אראפגעפאלן אויף דער 'בריק', האסטו זיך אומגעקערט [צוריקגעקערט]! - דערנאך זענען די 'אקסן' [די צוויי העלצער וואס באהעפטן די 'פערד' צום 'וואגן'] צובראכן געווארן! - דערנאך האסטו מיר באגעגנט, האב איך דיר געזאגט, אז ער איז א 'קל'!

היינט אז איך האב שוין דיין זוהר' גע'פטרט, היינט מענטשטו שוין פארן - ווארן דער זוהר' איז געווען א בחינת 'מאורי-הקטן' [דער 'קליינער באלייכטער' - די 'לבנה' ווערט אזוי אנגערופן אין בראשית א, טז], און דער 'צדיק' וואס ער האט געוואלט צו אים פארן, ער איז א בחינת 'מאורי-הגדול' [דער 'גרויסער באלייכטער' - די 'זון' ווערט אזוי אנגערופן אין בראשית א, טז] - און אז זיי ביידע זאלן זיך געווען אינאיינעם צום אויסקומען [צונויפקומען], וואלט 'משיח' געקומען.

און היינט אז איך האב אים שוין גע'פטרט, מענטשטו שוין פארן!"

דערווייל איז ער נעלם געווארן אין די רייד (כלומר: דער 'סוחר' איז פאךשוואונגן געווארן פלוצים [פלוזיליג] אין [אינמיטן] די רייד), און ער האט נישט געהאט מיט וועמען צו רעדן!

[ה] איז דער רב' געפארן צו דעם 'צדיק', און האט געשריגן: "געוואלד, געוואלד, חבל על דאבדין ולא משתכחין" (וויי אויף דעם וואס ס'פארלירן געווארן, און מ'קען נישט געפונען)!

*

און דער [דאזיגער] 'סוחר' - איז געווען דער 'סמ"ד' מ"ם' אליין, וואס ער האט זיך פארשטעלט פאר א 'סוחר', און האט זיי אפגענארט!

און דערנאך, אז ער האט זיך דאס אנדערע מאל באגעגנט מיט דעם רב' - האט ער זיך מיט אים אליין גערייצט - נאך [נאכדעם] וואס ער האט אים געפאלגט.

ווארן אזוי איז דער סדר פון דעם 'ציר-הרע': פריער [אנהייב] רעדט ער אן דעם מענטשן! - און אז דער מענטש פאלגט אים חס-ושלום, רייצט ער אליין זיך דערנאך מיט דעם מענטשן, און איז זיך אין אים אליין נוקם, נאך [נאכדעם] וואס ער האט אים געפאלגט!

השם-יתברך זאל אונז מציל זיין פון אים, און זאל אונז אומקערן [צוריקערן] צום רעכטן [ריכטיגן] אמת, אמן.

דארף ער וויסן אז דער אויבערשטער איז נאך גאר ווייט פון אים. 'שם', אפילו אויב א מענטש איז ארויף אויבן אין הימל, ער לויפט פאראויס מיט זיינע גרויסע דרגות, איז דער אויבערשטער נאך ווייטער און אסאך העכער און העכער פון אים, 'שם אַתָּה'. ווידער אויב א מענטש איז חלילה אריינגעפאלן אין שלעכטע מקומות זאציעה

שאול, ער איז געבען אין טיפן גיהנם, דארף ער וויסן אז 'הנף', דער אויבערשטער איז ממש דא געבן מיר.

זאל דער אויבערשטער העלפן מיר זאלן זיך קענען גרייטן צום יום טוב ראש השנה ווי עס דארף צו זיין און מיר זאלן זוכה זיין צו שבתי בבית ה' כל ימי חיי, בבית גואל צדק במהרה בימינו אמן

די אכטע מעשה - מרב וכן יחיד

ט. האט דער רב מיטן בן יחיד ממשיך געווען צו פארן צום צדיק?

- זיי האבן ממשיך געווען.
- זיי זענען געפארן צו א צווייטער צדיק.
- זיי האבן זיך אומגעקערט צוריק אהיים.

י. וואס האט פאסירט מיטן בן יחיד נאכדעם?

- ער איז געשטארבן.
- ער איז געווארן מער א למדן.
- ער האט אפגעלאזט דעם לערנען.

יא. וואס האט דער בן יחיד געענטפערט פאר זיין טאטע ווען ער איז געקומען צו אים אין חלום?

- ער זאל לערנען תורה לעילוי נשמתו.
- ער זאל פארן צום צדיק, כדי צו טרעפן דעם

יב. וואס האט פאסירט פארן רב ביים וועג צום צדיק, נאך זיין חלום?

- עס איז אראפ געפאלן א עפרד און די בריקע האט זיך איבער געקערט.
- ער האט געפונען דעם סוחר.
- עס האט זיך צובראכן ביידע אַקסין.

יג. וואס האט דער סוחר געזאגט פארן רב?

- ער זאל שנעל פארן צום צדיק.
- ער זאל צוריק פארן אהיים אין שטוב.
- אז דו ווילסט, האט שלינג איך דיר איין.

יד. וואס וואלט פאסירט אויב דער בן יחיד וואלט זיך געטראפן מיטן צדיק?

- וואלט זיך אויפגעבויעט דער בית המקדש.
- וואלט משיח געקומען.
- וואלט ער געווען מער א למדן.

טו. וואס האט דער רב געשריגן ווען ער איז געקומען צום צדיק?

- קיין יאוש איז נישט פארהאנדין.
- געוואלד געוואלד.
- גיב מיר א וועג צו תשובה טאהן.

טז. ווער איז באמת געווען דער סוחר?

- דער ס"מ אליין.
- איינער פון די צוויי יונגע לייט.
- א מלך וואס האט זיך פארשטעלט אויף א סוחר

א. וואס האט געפעלט פארן בן יחיד?

- ער האט נישט געקענט לערנען.
- ער האט נישט געפילט א טעם ביים לערנען דאווענען.
- ער האט נישט געקענט דאווענען.

ב. וואספארא עצה האט מען אים געגעבן?

- פארן צו דעם און דעם צדיק.
- לערנען מער פלייסיק.
- טוהן חסד מיט א צווייטן.

ג. ווער האט אים געגעבן די עצה?

- זיין טאטע
- זיין רבי
- צוויי יונגע לייט

ד. דורך וועלכע מצוה איז צוגעקומען דער בן יחיד צו א בחינה פון "מאור הקטן"?

- ער האט געלערנט אסאך שעות רצופות.
- געדאוונט מיט כוונה און דביקות.
- דער רבי זאגט נישט וועלכע מצוה

ה. וואס האט אים זיין טאטע געענטפערט ווען ער האט געבעטן צו פארן צום צדיק?

- דו ביסט מער א למדן פון אים.
- דו ביסט מער א מיוחס פון אים.
- ביידע תשובות זענען ריכטיג.

ו. פארוואס האט זיין טאטע געמוזט פארן מיט אים?

- ווייל ער האט נישט געוואלט אים לאזן פארן אליין, ווייל ער איז א בן יחיד.
- ווייל ער האט געוואלט האנדלען דארטן.
- ווייל ער האט געוואלט קענען דעם צדיק.

ז. וואס האט פאסירט ביים פארן צום צדיק דעם צווייטן מאל?

- עס איז אראפ געפאלן א עפרד און די בריקע האט זיך איבער געקערט, און זיי זענען שיר דערטורנקען געווארן.
- זיי האבן געפונען א סוחר אין אכסניא.
- עס האט זיך צובראכן ביידע אַקסין.

ח. וואס האט זיי דערציילט דער סוחר אויף יענעם צדיק?

- אז ער איז די בחינה פון מאור הגדול.
- אז ער איז א קל, און ער האט געטאן איין עבירה.
- אז ער איז זייער א גרויסער צדיק.

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5-3333-72

1-518-329-9149 646-518-1095

צו אלע טייערע

ברסלב'ע אינגלעך!

שטארק זיך מיין קינד... אויב ביסטו פארנומען צו גיין אין חדר, קענסטו דיין
ליידיגע צייט אויך אויסניצן...

ס'איז נישטא קיין רגע וואס דו קענסט נישט טרעפן מיט וואס זיך צו
באשפעטיגן, בפרט אז מיר האבן - געלויבט דער אויבערשטער - אסאך ספרים,
תנ"ך, משניות, גמרא, אונזערע הייליגע ספרים און ספרי מוסר, אויך דארפן
מיר רעדן מיטן אויבערשטן יעדן טאג און זיך פרייען אז מיר זענען געבוירן
אידישע קינדער, און רעדן מיט די חברים פון תכלית און אביסל שמועסן וואס
איז אויך א מצוה... (ר' נתן עלים לתרופה)

מיר וועלן דאס בעז"ה
באקומען אין

רבינ'ס מתמידים!

די מודעה איז פאר אלע קינדער וועלכע וואוינען אין וויליאמסבורג, בארא פארק,
מאנסי, קרית יואל, בלזמינבורג, לעיקוואד, מאונטעינס, דשערזי סיטי, מאנטריאל,
קרית טאהש, לאנדאן, מאנטשעסטער, אנטווערפן.